

Umut Oran
Basın Açıklaması
30.3.2013

Çinli CSR Ankara Metro'sunda "% 51 yerli katkı" şartına uymuyor, AKP seyrediyor!

AKP'NİN İTHALATI TEŞVİK MODASINA ANKARA BB DE UYDU

RECEP SATIYOR, MELİH KAYTARIYOR, İHALEYİ TÜRK DEĞİL ÇİNLİ KAPIYOR

AHMET BATIYOR MEHMET İŞSİZ KALİYOR, ÇİNLİ CHANG CHUNG KAZANIYOR

- **AKP'li Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek, CHP'li belediyenin 20 yıl önce yaptığı planların ve koyduğu hedeflerin bir adım ötesine geçemedi.**
- **20 yıl önce ortaya konulan planları dahi uygulayamayan Gökçek, 10 yıldır Ankara metrosunu bitiremedi. En sonunda hükümet müdahale edip, yardımda bulunmak zorunda kaldı.**
- **İzmir Belediyesi bir kilometre metroyu 56 Milyon TL'ye mal ederken, AKP'li Ankara Belediyesi bir kilometre metroyu 100 milyon TL bedelle bile yapamadı.**
- **Melih Gökçek'in yıllarca sürüncemede bırakıp Ulaştırma Bakanlığı'na devrettiği Ankara metroları ihalesini kazanan Çinli CSR Electric Locomotive firması, şartnamede yer alan yüzde 51 oranında yerli katkı payı şartının gereğini yapmıyor.**
- **Aradan bir yıl geçmesi ve ilk teslim çok az bir süre kalmasına rağmen, yüzde 51 offset maddesi kapsamında şu ana kadar hiçbir Türk firmasına sipariş geçilmedi.**
- **Bugüne kadar sadece 1 küme üyesiyle bir kez görüşme yapan Çinli firma, sertifikasyonu, testi olmadığı gerekçesiyle ondan gerekli parçayı alamayacağını bildirdi; sertifikasyon ve test sorunu olmayan firmalarla ise hiç görüşmedi. Oysa Çinli firmanın kendisinin de hiçbir uluslar arası sertifikasyonu bulunmuyor.**
- **OSTİM'li sanayiciler, Çinli firmanın keyfilğine ve imza attığı şartnameye uymama cüretine işaret ederken, Türk sanayii için son derece önem taşıyan bu uygulamanın hayata geçirilmesi için hükümetten destek bekliyor.**
- **Bir yabancı firmanın, koskoca Türkiye Cumhuriyeti'ni ciddiye almaması yanında, AKP hükümetinin bu konudaki vurdumduymazlığı, ilgisizliği ve bu durumu sineye çekmesi ayrı bir vahim tablo...**
- **Bir firmanın şartnameye uymaması durumunda teminatı yanar ve bu firma ihalelerden men edilir.**
- **Yoksa Ankara metro hatlarının hizmete girişini 2014 yerel seçimlerine yetiştirmeye çalışan AKP, bu yüzden mi durumu görmezden geliyor?**
- **Peki Türkiye Devletinin itibarı ne olacak?**
- **Yüzde 51 offset şartına uymayan Çinli firma bu yolla haksız kazanç elde ederken, Türk firmalarının hakkı, mağduriyeti ne olacak?**

CHP'li Belediyenin 20 yıl önce planlarını bitirdiği her şeyiyle hazır hale getirdiği Ankara Metro'su İ. Melih Gökçek döneminde 19 yıldır hala sonuçlanmadı. İzmir Büyükşehir

Belediyesi bir kilometre metro için 56 milyon TL kullanırken, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek kilometre başına 100 milyon TL ödemesine, kamu kaynaklarını kötü kullanmasına rağmen başarıya ulaşamadı. Daha yüksek bedelle yapılan metro projesi bir türlü bitmedi ve en sonunda projeye Ulaştırma Bakanlığı el attı.

Uzun yıllar boyunca adeta yılan hikâyesine dönen Ankara metrosunda, şimdi de başka bir garabet yaşanıyor. Yarım kalan metro inşaatlarının tamamlama ihalesini kazanan Çinli firma, şartnamedeki “yüzde 51 offset” yani girdilerin yüzde 51’ini yerli firmalardan temin etme şartına uymuyor. Bir yabancı firma koskoca Türkiye Cumhuriyeti’ni ciddiye almıyor, imza attığı şartnamedeki yükümlülüğünü yerine getirmiyor, devletin itibarını ayaklar altına alıyor. Hakkı yenen yerli sanayiciler feryat ederken AKP ise sadece seyrediyor.

İ. Melih Gökçek, 19 yıllık Belediye Başkanlığı döneminde başladığı hiçbir metro inşaatını bitiremedi. İnşaatlarında ağaçların boy attığı, çukurlarının fare yuvasına döndüğü metro inşaatlarını bu sürede 828 milyon lira harcamasına rağmen bitiremeyen Gökçek, kalan inşaatları geçen yıl Ulaştırma Bakanlığı’na devretti. Yaklaşık 3.2 milyar liralık harcamayı üstlenerek projeleri devralan Bakanlığın geçen yıl Mart ayında yaptığı ihaleye Koreli, İspanyol ve Çinli firmalar katıldı, ihaleyi 391 milyon dolarlık teklifle Çinli firma CSR Electric Locomotive kazandı.

Tandoğan-Keçiören, Kızılay-Çayyolu ve Batıkent-Sincan metro hatlarında kullanılacak 324 aracın yapım işini, 391 milyon 230 bin dolarla en düşük teklifi vererek kazanan CSR, ilk 15 vagonu 20 ay içinde teslim etmeyi, kalan vagonları ise en geç 39 ayda Türkiye’ye göndermeyi taahhüt etti.

Şartnamede yüzde 51 offset şartı var!..

Bu ihalede, Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi’nin (ARUS) girişimleri sonucu ve önemli bir başarısı olarak şartnameye yüzde 51 offset şartı konuldu. Yani ihaleyi kazanan firma, kullanacağı girdilerin yüzde 51’ini Türkiye’den, Türk firmalarından sağlayacaktı. Uygulama, genelde yabancı firmaların aldığı büyük bütçeli kamu ihaleleri için adeta bir milat niteliği taşıyordu. Böylece yerli sanayi ve ulusal ekonomi için önemli bir kazanım sağlanacaktı.

Ankara Metrosu’nda yüzde 51 yerli katkı şartı getirilmesinin ardından offset uygulamasının bütün sektörlerde uygulanabilirliği tartışılmaya başlanmıştı. ARUS da raylı sisteme 2023’e kadar yapılacak 40 milyar TL’lik yatırımı tamamen yabancı firmalara kaptırmama amacıyla bundan sonraki raylı sistem ihalelerine yüzde 100 yerli ürünle girmeyi ve milli marka oluşturulmayı hedefledi.

Çinli şarta uymuyor, AKP ilgisiz...

Ancak Bakanlık, yerli girişimcilerin çabası ile şartnameye konulan bu önemli maddenin takipçisi olmadı. Hükümetin ihmali yüzünden uygulamada beklenen gerçekleşmedi. Ankara Metrosu ihalesini kazanan Çinli CSR, aradan bir yıl geçmesine ve ilk teslim tarihine az bir süre kalmış olmasına rağmen, “yüzde 51” şartını yerine getirme yönünde adım atmadı. CSR, bu kapsamda şu ana kadar hiçbir Türk firmasına sipariş geçmedi.

İhaleden bugüne kadar kümelenme kapsamındaki firmalardan sadece biriyle 1 kez görüşme yapan Çinli CSR firması, "sertifikasyonu, testi olmadığı" gerekçesiyle ondan gerekli parçayı alamayacağını bildirdi. Çinli firma, sertifikasyon ve test sorunu olmayan firmalarla ise hiçbir temasta bulunmadı. Üstelik Çinli firmanın kendisinin de hiçbir uluslar arası sertifikasyonu bulunmuyor.

Kümelenme yetkilileri, Çinli firmanın yaklaşık 400 milyon dolarlık ihale bedelini tek başına elde etmeye çalıştığı, offset şartına uymamak için mazeret ürettiği, ihale şartnamesine aykırı davrandığının altını çiziyor.

Sanayici hükümetin ilgisini bekliyor...

OSTİM'li sanayiciler ve ARUS yetkilileri, Çinli firmanın keyfiliğine ve altına imza attığı şartnameye uymama cüretine işaret ederek, Türk sanayii açısından son derece önem taşıyan bu uygulamanın hayata geçirilmesi için hükümetten destek bekliyorlar.

Evet, bir yabancı firma, koskoca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni ciddiye almıyor; AKP ise bu durumu sineye çekiyor.

Bir yabancı firmanın tavrı yanında, AKP hükümetinin bu konudaki ilgisizliği, vurdumduymazlığı ve bunu sineye çekmesi ve ayrı bir vahim tabloyu oluşturuyor.

Bir firmanın şartnameye uymaması durumunda teminatı yanar ve bu firma ihalelerden men edilir.

Yoksa Ankara metro hatlarının hizmete girişini 2014 yerel seçimleri öncesine yetiştirmeye çalışan AKP, bu yüzden mi durumu görmezden geliyor?

Peki Türkiye Devletinin itibarı ne olacak?

Yüzde 51 offset şartına uymayan Çinli firma bu yolla Türkiye'den haksız kazanç elde ederken, Türk firmalarının hakkı ne olacak?

OSTİM ve ARUS yetkilileri yüzde 51 yerli katkı maddesi kapsamında son kuruşun takipçisi olacakları mesajını veriyor.

Peki ya hükümet?

* **

NOT: ANKARA METROSUNUN KISA TARİHÇESİ

Ankara'daki metronun ilk proje çalışmaları, 1982 yılında başladı. Yap-İşlet-Devret (YİD) modeliyle tamamı dış kredi ile karşılanması şartıyla 1987 yılı DPT yatırım programında yer alan metro, 1988 yılında ihale edildi. YİD modelinin uygulanabilir olmadığı gerekçesiyle, proje Eylül 1991'de Başkan Murat Karayalçın tarafından anahtar teslimi sistemine dönüştürüldü. Belediye, metronun yapım sözleşmesini 18 Aralık 1992'de

UTDC konsorsiyumu ve yerli ortağı Gama-Guriř ile imzaladı. Sözleşmeye göre, 1996 yılı sonlarında hizmete girmesi planlanan metro, bir yıl gecikti. Karayalçın'ın temelini attığı, ancak 1994 yılında Büyükşehir Belediye Başkanı seçilen Gökçek döneminde açılışı yapılan metro, Kızılay, Sıhhiye, Ulus, Kültür Merkezi, Akköprü, İvedik, Yenimahalle, Demetevler, Hastane, Macunköy, Ostim ve Batıkent istasyonlarından oluşuyor. Sonraki yıllarda Büyükşehir Belediyesi tarafından yapımına başlanan Sincan-Batıkent, Tandoğan-Keçiören ve Kızılay-Çayyolu (1 ve 2) metro hatları ise hala bitirilmeyi bekliyor. Karayalçın'ın temelini attığı metro hatlarına henüz bir istasyon dahi eklenemedi.